

Σύντομο Σχόλιο για τα θέματα Νεοελληνικής Γλώσσας

Η θεματική ενότητα της «Βίας κατά των γυναικών» ήταν αυτή που επιλέχθηκε από την επιτροπή θεμάτων για την εξέταση του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας και της Λογοτεχνίας.

Μια θεματική ενότητα που συνδυάζει την ενότητα της «Βίας» και την ενότητα των «Στεροτύπων» συγκεκριμένα απέναντι στο γυναικείο φύλλο. Και οι δύο αυτές ενότητες, δεν είχαν ζητηθεί στις Πανελλαδικές για πάρα πολλά χρόνια. Ταυτόχρονα, τα τελευταία χρόνια, αλλεπάλληλα περιστατικά βίας κατά των γυναικών ήρθαν στην επικαιρότητα, δίνοντας αφορμή για πληθώρα άρθρων και δημοσίων τοποθετήσεων πάνω στο θέμα. Επομένως, η επιλογή του θέματος μόνο έκπληξη δεν συνιστά.

Ως προς τη δυσκολία των θεμάτων, η επιτροπή – συνεχίζοντας στην ίδια γραμμή με τα χθεσινά θέματα των ΕΠΑΛ – επέλεξε ασκήσεις χωρίς ιδιαίτερο βαθμό δυσκολίας.

Ως προς το **θέμα Α**, ζητήθηκε μια περίληψη με εστίαση, στην οποία οι μαθητές έπρεπε ανατρέχοντας στο κείμενο να συμπεριλάβουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες. Χαρακτηρίζεται ως άσκηση μέτριας δυσκολίας.

Στο **Θέμα Β**, ζήτησαν αυτή την φορά, μια παραλλαγή της άσκησης ΣΩΣΤΟ / ΛΑΘΟΣ, μέσα από μια εκδοχή άσκησης Πολλαπλής Επιλογής. Ζήτησαν τι δηλώνουν 5 Διαρθρωτικές λέξεις (έμφαση, αντίθεση, επεξήγηση, αιτιολόγηση και συμπέρασμα). Επίσης ως προς τον τρόπο ανάπτυξης της δεύτερης παραγράφου (Σύγκριση/Αντίθεση) ζήτησαν την τεκμηρίωση της σχέσης και τη χρήση της. Συνολικά λοιπόν, οι ασκήσεις στο θέμα Β, μπορούν να δώσουν στα παιδιά που έχουν δώσει ολοκληρωμένες απαντήσεις, ακόμη και το απόλυτο των μονάδων.

Στο **Θέμα Γ**, πρόκειται για μια παραλλαγή εκφώνησης, που κινείται στο ίδιο ακριβώς μοτίβο, όπως και τα προηγούμενα χρόνια. Έχει ζητηθεί μάλιστα και ακριβώς με τον ίδιο τρόπο. Για Λογοτεχνικό κείμενο, επιλέχθηκε απόσπασμα από το «Οι κόρες του Ηφαιστίου» του Χρήστου Οικονόμου από την ομώνυμη συλλογή διηγημάτων που εκδόθηκε το 2017 και που μεταφέρθηκε και επί σκηνής. Σαφής και αναμενόμενη διατύπωση, μέτριας δυσκολίας για τους εξεταζόμενους.

Τέλος, στο **Θέμα Δ**, το θέμα της Έκθεσης, ζητήθηκε ομιλία για την παραβίαση των δικαιωμάτων των γυναικών, στην οποία οι εξεταζόμενοι έπρεπε να αναφερθούν σε μορφές παραβίασης και σε τρόπους με τους οποίους οι νέοι μπορούν να συνεισφέρουν στην επίτευξη της ισότητας. Η «εμπλοκή» των νέων στο Β' ερώτημα είθισται στα θέματα αρκετών ετών. Εδώ οι εξεταζόμενοι μπορούν να αξιοποιήσουν υλικό από τις παρακάτω θεματικές ενότητες: Βία, Ισότητα δύο Φύλλων, Ανθρώπινα Δικαιώματα και Νέοι. Είναι σημαντικό να είναι ξεκάθαρο το επικοινωνιακό πλαίσιο της ομιλίας και να υπάρχει διακριτή και επαρκής ανάπτυξη των δύο επιμέρους ερωτημάτων. Η χρήση Α' πληθυντικού και η χρήση Ερωτήσεων για να προσδοθεί ζωντάνια στην ομιλία είναι επιθυμητή.

Συμπέρασμα: Οι εξεταζόμενοι στη σημερινή πρώτη μέρα των Πανελλαδικών Εξετάσεων δεν πρέπει να αιφνιδιάστηκαν από τις επιλογές της επιτροπής. Με ολοκληρωμένες απαντήσεις και προσεκτική προσέγγιση των θεμάτων, έχουν σήμερα την ευκαιρία να ξεκινήσουν «με το δεξί» την σειρά αυτή των Εξετάσεων και να κάνουν ένα σημαντικό βήμα που θα τους φέρει πιο κοντά στην υλοποίηση του στόχου τους! Τους εύχομαι ολόψυχα, καλή δύναμη και καλή συνέχεια στην προσπάθειά τους!

Κούνος Λουκάς

Υπεύθυνος Σπουδών για το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας στο ΝΕΟ Φροντιστήριο

Σχόλιο Β

Το κείμενο 1 (Τσακυράκης Στ.) αναφέρεται στη βία κατά των γυναικών και στην ανάγκη συνεχούς εγρήγορσης. Στο κείμενο 2 αντιδιαστέλλονται οι όροι «φεμινισμός» και «νεοφεμινισμός» με σαφή τη θέση της συνεντευξιαζόμενης (Μπελίντα Κανόνο) υπέρ της πρώτης. Τέλος, στο κείμενο 2 παρουσιάζονται μέσα από το απόσπασμα (Οικονόμου Χρ.) τα στερεότυπα που φέρουν οι άνδρες για το φύλο τους.

Η επιλογή της συγκεκριμένης θεματολογίας στηρίζεται στο πολυσυζητημένο θέμα των έμφυλων ανισοτήτων και της έμφυλης βίας, το οποίο αποτελεί μεγάλο κομμάτι των περιεχομένων του νέου – σχετικά – σχολικού εγχειριδίου «Εμείς και οι Άλλοι».

Θέμα Α

Περίληψη με εστίαση, δηλαδή αναμένεται από τους υποψήφιους σε ένα σύντομο απόσπασμα να εντοπίσουν μόνο εκείνα τα στοιχεία τα οποία δίνουν απάντηση στο ζητούμενο (κοινωνική θέση της γυναίκας).

Θέμα Β

B1

Για πρώτη φορά στη σύγχρονη ιστορία των πανελληνίων τίθεται νοηματική ερώτηση αντιστοίχισης αντί για την αναμενόμενη άσκηση «Σωστού/Λάθους». Σε κάθε περίπτωση, όμως, δε δυσκολεύει τους υποψήφιους.

B2

Σημασία διαρθρωτικών λέξεων (συνοχή), αλλά και νοηματική σύνδεση (συνεκτικότητα). Αναμενόμενη άσκηση μεν, απαιτητική δε.

B3α

Η εύρεση γλωσσικών επιλογών με στόχο την ευαισθητοποίηση φαίνεται να είναι η αγαπημένη άσκηση των θεματοδοτών τα τελευταία 4 χρόνια.

B3β

Μέθοδοι ανάπτυξης παραγράφου, όχι όμως να τις εντοπίσουν – καθώς δίνεται η αντίθεση στην εκφώνηση – αλλά να την αναλύσουν και να εξηγήσουν την πρόθεση της συνεντευξιαζόμενης.

Θέμα Γ

Απολύτως κατανοητό απόσπασμα (Οικονόμου Χρ.), στο οποίο τονίζεται ο εγκλωβισμός των σύγχρονων ανδρών στα στερεότυπα που αφορούν το φύλο τους. Άμεσα συνδεδεμένο το απόσπασμα με τα μη λογοτεχνικά κείμενα βρίθει στοιχείων που μπορούν οι υποψήφιοι να αξιοποιήσουν, προκειμένου να ερμηνεύσουν τη συναισθηματική κατάσταση του πρωταγωνιστή.

Θέμα Δ

2020-2022 Άρθρα, 2023 Ομιλία στο πνευματικό κέντρο του δήμου. Σαφής η ανάγκη αξιοποίησης των γλωσσικών εκείνων μέσων με στόχο την επικοινωνία (π.χ. εναλλαγή προσώπων, εμβόλιμες προσφωνήσεις,

ρητορικές ερωτήσεις κ.ά.). Στο πρώτο ζητούμενο γίνεται λόγος για τα φαινόμενα (παραδείγματα) παραβίασης δικαιωμάτων των γυναικών, ενώ στο δεύτερο για την έμπρακτη συμβολή των νέων στην επίτευξη της ισότητας. Αμφότερα είναι θέματα που έχουν συζητηθεί στις αίθουσες όλων των εκπαιδευτηρίων του ομίλου φροντιστηρίων «ΝΕΟ».

Νταρίδης Γιάννης

Υπεύθυνος Ανθρωπιστικών Σπουδών

Ομίλου Νέο Φροντιστήριο

νέο φροντιστήριο